

Olisiko Suomessa jo aika säätää pienyhtiölaki?

Nykyistä osakeyhtiölakia on muutettu jo 26 kertaa, lähes aina EU:n sääntelyn takia. EU:n yhtiöoikeus on kuitenkin keskittynyt lähes pelkästään julkisiin yhtiöihin ja pörs-siyhtiöihin. Tämän seurauksena yksityisten osakeyhtiöiden johdon ja omistajien on entistä vaikeampi ymmärtää, miten osakeyhtiölaki liittyy heidän toimintaansa.

Suomen osakeyhtiölakia on muutettu tähän mennessä kaksikymmentäkuusi kertaa, viimeksi 28.12.2024 voimaantulleella lailla 652/2024.¹ Muutosten taustalla on ollut lähes aina EU:n kehittyvästä sääntelystä johtuvat muutostarpeet. Toki mukana on myös joitakin puhtaasti kansallisesta muutostarpeesta johtuneita muutoksia, mutta niiden rooli on jäänyt vähäiseksi.

EU-oikeus vaikuttaa yritysoikeuden kaikilla sektoreilla, ei pelkästään yhtiöoikeudes-

sa. EU-oikeuden laaja implementointi yhtenäistää sääntelyn sisältöä jäsenvaltioissa ja tässä mielessä helpottaa yritysten toimintaa sekä lisää ymmärrystämme jäsenvaltioiden sääntelyn sisällöstä. Lain tulkinnan lähtökohdista tilannetta arvioitaessa voidaan esittää kritiikkiä siitä, että EU-pohjaisen sääntelyn sisällöstä on vaikea saada selkoa, koska lakien kansallisissa esitöissä ei ole ollut juurikaan mahdollista avata sääntelyn taustalla vaikuttaneita seikkoja. Esitöissä on tyydytty toteamaan, että sen ja sen direktiivin johdosta säädetään direktiivin edellyttämällä tai sallimalla tavalla näin ja näin. Lisäksi on varsin ilmeistä, että EU-oikeuden implementointi on johtanut ja johtaa tulevaisuudessakin sääntelyn yksityiskohtaistumiseen ja monimutkaistumiseen.

Osakeyhtiösäätelyn kehitys ja osakeyhtiön pääpiirteet

Yrittäjyyden ja yritystoiminnan perusta on elinkeinovapaudessa. Perustuslaissa⁵ taataan jokaiselle oikeus hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Elinkeinovapauden periaatteeseen kuuluu, että jokainen voi harjoittaa elinkeinotoimintaa ansion hankkimiseksi joko yksityishenkilönä tai käyttämällä tätä toimintaa varten erillistä yhteisöä, kuten osakeyhtiötä, osuuskuntaa, avointa yhtiötä tai kommandiittiyhtiötä, elinkeinotoimintalaissa⁶ asetetuin rajoituksin.

Organisoituminen yhteisöksi ei ole yritystoiminnassa välttämätöntä. Tästä huolimatta on tavanomaista, että yritystoimintaa harjoittavat organisoivat toimintansa yhteisöksi. Tuotantoa ja muutakin taloudellista toimintaa voidaan harjoittaa harjoittajansa nimissä ja vastuulla ilman erityistä yhteisömuotoa toimimalla ammatinharjoittajana, toimiminenä taikka sopimukseen perustuen yhteistoiminnassa toisen tai useampien toimijoiden kanssa. Kun yrityksen toiminta ja yrityksessä tai sen lukuun toimivien henkilöiden määrän kasvaa, yrityksen organisoimisen ja toiminnan perustaminen sopimukseen muodostuu kasvun esteeksi. Tämä nostaa liiketoimintakustannuksia, koska sopimusperusta edellyttää lähtökohtaisesti yksimielisyyttä.

Näiden esteiden sivuuttamiseksi tarvitaan toimivia apuvälineitä eli yhteisöjä. Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö perustuvat kuitenkin sopimukseen, ja niissä on yhtiön jäsenillä (avoimen yhtiön yhtiömiehillä ja kommandiittiyhtiön vastuunalaisilla yhtiömiehillä) henkilökohtainen vastuu.

Organisoituminen oikeushenkilöksi, jossa jäsenillä ei ole henkilökohtaista vastuuta, on nähty tarkoituksenmukaiseksi tavaksi hankkia pääomaa, jakaa, välineellistää ja siirtää yritysrisiä, minimoida liiketoimintakustannuksia, hyödyntää ryhmätyötä ja rajata yrityksen omistajien vastuuta. Näin on osakeyhtiössä ja osuuskunnassa.

Yritystoimintaa harjoittavan organisaation oikeudellisella muodolla on siis merkitystä. Valittu organisaatiomuoto ratkaisee osin sen, miten organisaation päätöksenteko ja hallinto on järjestettävissä, mitkä ovat organisaation jäsenten vastuusuhteet, miten organisaation varainhankinta ja varojen jakaminen voidaan toteuttaa, miten pääoman pysyvyys sekä velkojen suoja on järjestetty, miten omistajuutta ja siihen liittyvää riskiä voidaan siirtää sekä miten informaation jakaminen ja organisaation edustaminen tapahtuvat.

Osakeyhtiössä yhtenä johtavana periaatteena on osakkeenomistajan rajattu vastuu, jonka mukaan osakkeenomistajat eivät vastaa yhtiön sitoumuksista tai velvoitteista yhtiöoikeudellisesti muulla kuin yhtiöön osakkeen muodossa tai muuten pääomasijoituksena sijoittamallaan pääomalla. Sama koskee osuuskuntaa ja sen jäsentä.

Osakeyhtiö on Suomen hallitseva yritysmuoto. Vuosien 2021–2025 kaupparekisterin tilastojen trendinä on ollut, että osakeyhtiöiden, mukaan luettuna yksityiset osakeyhtiöt, asunto-osakeyhtiöt ja keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt, lukumäärät ovat kasvaneet ja kommandiittiyhtiöiden, avoimien yhtiöiden, osuuskuntien ja julkisten yhtiöiden⁷

lukumäärät ovat vähentyneet. Kaupparekisterin tilastoista voi päätellä, että suurin osa osakeyhtiöistämme on yksityisiä osakeyhtiötä. Julkisten ja pörssiyhtiöiden⁸ lukumäärä suhteessa yksityisiin osakeyhtiöihin on vähäinen.

Osakeyhtiötä koskevaa kirjoitettua lainsäädäntöä on ollut Suomessa vuoden 1864 osakeyhdyskunta-asetuksesta lähtien. Asetuksen korvasi vuoden 1895 laki osakeyhtiöistä (22/1895), joka oli voimassa aina vuoteen 1980 saakka, jolloin vuoden 1978 osakeyhtiölaki (734/1978) tuli voimaan.

Vuoden 1978 osakeyhtiölaki oli pitkän ja huolellisen yhteispohjoismaisen lainvalmistelun tulos. Sen tausta oli Ruotsin osakeyhtiösäätelyssä. Käytäntö osoitti lain toimivuuden. Euroopan yhdentymiskehitys, yhtiöiden toiminnan kansainvälistyminen, yleinen yhteiskunnallinen ja erityisesti pääomamarkkinoiden nopea muuttuminen johtivat siihen, ettei vuoden 1978 laki enää vastannut kaikkia sille asetettuja vaatimuksia. Tämän johdosta vuoden 1978 osakeyhtiölakia muutettiin useita kertoja jo ennen vuoden 2006 osakeyhtiölain säätämistä.

Suurin muutos tehtiin 1.9.1997 voimaan tulleella lailla 145/1997, jolla saatettiin voimaan Euroopan unionin yhtiöoikeudelliset direktiivit osaksi Suomen osakeyhtiösäätelyä Suomen liittyttyä unioniin. Voimassa oleva osakeyhtiölaki (624/2006) tuli voimaan 1.9.2006.

Suomen osakeyhtiölaki noudattaa rakenteeltaan kansainvälisiä esikuvia, ja osakeyhtiö on selvästi tunnistettava myös ulkomailla. Osakeyhtiöllä tarkoite-

TAULUKKO 1. YRITYSMUODOT SUOMESSA

Kaupparekisterin tilastojen⁹ mukaan Suomessa oli 10.1.2025

yksityisiä osakeyhtiöitä	294 171
julkisia osakeyhtiöitä	289
asunto-osakeyhtiöitä	92 040
keskinäisiä kiinteistöosakeyhtiöitä	17 071
yksityisiä elinkeinonharjoittajia	265 280
kommandiittiyhtiöitä	20 995
avoimia yhtiöitä	7 230
osuuskuntia	3 170

taan maailmanlaajuisesti tarkasteltuna yhtiömuotoa, jolle on tyypillistä

1. yhtiön täydellinen oikeushenkilöllisyys,
2. yhtiön osakkaiden rajoitettu vastuu yhtiön veloista,
3. osakkeenomistajille kuuluva jako-osuus yhtiön nettovarallisuuteen,
4. erityisen hallintorakenteen avulla toteutettu johdon ja omistuksen erillisuus sekä
5. osakkeiden lähtökohtaisesti vapaa luovutettavuus.

Osakeyhtiölain keskeisenä piirteenä on korostaa osakeyhtiön tarkoitusta osakkeenomistajille tuotettavan hyvinvoinnin välineenä.

Osakeyhtiölain keskeiset ominaispiirteet ilmenevät erityisesti osakeyhtiölain 1. lukuun otetusta luettelosta yleisistä yhtiöoikeudellisista periaatteista. Niihin voidaan vedota silloin, kun lain yksityiskohtaisesta säännöksestä ei ole saata-

vissa tukea. Periaatteiden tarkoitus on erityisesti turvata vähemmistöosakkeenomistajien ja velkojien asemaa yhtiön johdon ja määräävien osakkeenomistajien opportunistia vastaan. Yleiset periaatteet liittyvät yhteen, ja niitä pitääkin arvioida toisiinsa liittyvinä. Yhteenliittymistä voidaan ryhmitellä esimerkiksi niin, että oikeushenkilöllisyyden, omistuksen erillisyyden, osakkeenomistajan rajoitetun vastuun, pääoman pysyvyyden ja vaihdannan vapauden periaatteet tukeutuvat toisiinsa ja täydentävät toisiaan.

Vastaavasti yhtiön voiton tuottamisen tarkoituksen periaate, johdon huolellisuus- ja lojaliteettivelvollisuusperiaate sekä yhdenvertaisuus- ja enemmistöperiaate kytkeytyvät yhteen ja pyrkivät ohjaamaan sitä, missä tarkoituksessa ja miten yhtiön liiketoimintaa tulisi harjoittaa. Yleisiä periaatteita ei ole keksitty vasta vuoden 2006 osakeyhtiölain säätämisen yhteydessä, vaan ne ovat vaikuttaneet osakeyhtiön taustalla jo aikaisemmin. «

Vuoden 1978 osakeyhtiölaki oli pitkän ja huolellisen yhteispohjoismaisen lainvalmistelun tulos.

Suomen osakeyhtiöoikeus on aina perustunut ajatukselle, että kaikenlaisista osakeyhtiöistä säädetään samalla lailla, niin yksityisistä, julkisista kuin pörssiyhtiöistäkin. Viime vuosikymmenten EU-yhtiöoikeus on kohdistunut lähes yksinomaan julkisiin yhtiöihin ja pörssiyhtiöihin, mutta sääntelyä ei ole pystytty rajaamaan pelkästään niihin, vaan se on ”vuotanut” koskemaan myös yksityisiä yhtiöitä. Tästä syystä osakeyhtiölaki on paisunut, ja sen sisältämän sääntelyn luonne on yksityiskohtaistunut ja monimutkaistunut, vaikka huomattava määrä osakeyhtiölain säännöksistä koskee vain julkisten yhtiöiden ja ennen kaikkea pörssiyhtiöiden toimintaa. Tästä hyvänä esimerkkinä voidaan esittää osakeyhtiölain 17 a -luku: siinä on 32 pykälää pelkästään yhtiön kotipaikan siirrosta.²

Yhtiökentältä tekemiemme havaintojen mukaan yksityisten osakeyhtiöiden johdon ja osakkeenomistajien on entistä vaikeampaa ymmärtää sääntelyn sisällön ja yhtiön toiminnan välistä suhdetta. Tämä on ymmärrettävää, koska sääntelyn tarkoitus ei avaudu yksityisten yhtiöiden kannalta lainkaan. Suomessa on paljon yksityisiä osakeyhtiöitä, eikä EU-sääntely ota huomioon niiden toiminnan luonnetta. Siksi pidämme tarpeellisena pohtia, tulisiko Suomessa säätää uusi,

vain yksityisiä osakeyhtiöitä koskeva laki. Tämä laki olisi mahdollisimman – ellei kokonaan – vapaa EU-sääntelystä. Nykyinen laki voitaisiin jättää koskemaan vain julkisia osakeyhtiöitä ja pörssiyhtiöitä.

Säädettävää lakia voitaisiin hahmotella verrokkilakien mukaisten mallien pohjalta mahdollisimman joustavaksi ja yksinkertaiseksi, mutta säilyttää riittävä velkojiensuojaa koskeva sääntely.³

MITEN YHTIÖOIKEUS ON JÄRJESTETTY MUISSA MAISSA?

Kun tarkastellaan muiden eurooppalaisten maiden yhtiöoikeutta, nähdään kaksi linjaa. Saksa edustaa kahden lain mallia, jossa julkisten yhtiöiden (*Aktiengesellschaft*) ja yksityisten yhtiöiden (*Gesellschaft mit beschränkter Haftung*) sääntely on erotettu toisistaan. Myös Saksassa on suhteellisesti vähän julkisia yhtiöitä ja runsaasti yksityisiä yhtiöitä. Sama tilanne on esimerkiksi Itävallassa.

Ranskassa kaikista yhtiöistä puolestaan säädetään kauppalakikirjassa (*code de commerce*). Ranskassa on erotettu kuitenkin julkiset yhtiöt (*société anonyme*) ja yksityiset yhtiöt (*société à responsabilité limitée*) toisistaan. Alankomaissa sekä yksityisiä osakeyhtiöistä (*besloten vennootschap*) että julkisista osakeyhtiöistä (*naamloze vennootschap*) säädetään puolestaan siviililakikirjassa (*Burgerlijk Wetboek*).

Sekä saksalaisen että alankomaalaisen yksityisen yhtiön sääntelyä on yksinkertaistettu viime vuosina, mikä on tehnyt yhtiömuodoista entistä houkuttelevampia. Ranskassa on lisäksi otettu käyttöön ”yksinkertaistettu yksityinen osakeyhtiö” (*société par actions simplifiée*) uutena erillisenä yhtiömuotona. Ranskalainen erikoisuus on kaikkien näiden yhtiömuotojen lisäksi kaksi erityistä yhdenyhtiömuotoa (*entrepri-*

Pidämme tarpeellisena pohtia, tulisiko Suomessa säätää uusi, vain yksityisiä osakeyhtiöitä koskeva laki. Tämä laki olisi mahdollisimman – ellei kokonaan – vapaa EU-sääntelystä. Nykyinen laki voitaisiin jättää koskemaan vain julkisia osakeyhtiöitä ja pörssiyhtiöitä.

tistä houkuttelevampia. Ranskassa on lisäksi otettu käyttöön ”yksinkertaistettu yksityinen osakeyhtiö” (*société par actions simplifiée*) uutena erillisenä yhtiömuotona. Ranskalainen erikoisuus on kaikkien näiden yhtiömuotojen lisäksi kaksi erityistä yhdenyhtiömuotoa (*entrepri-*

JUKKA MÄHÖNEN

OTT, KTM, LL.M. (Berkeley), VT Jukka Mähönen on Helsingin yliopiston osuuskuntaoikeuden professori ja Oslon yliopiston oikeustieteen professori sekä oikeustaloustieteen dosentti Helsingin ja Itä-Suomen yliopistoissa. Aiemmin Mähönen on toiminut siviilioikeuden professorina, dekaanina ja hallituksen jäsenenä Turun yliopistossa. Mähösen opetusalat ovat yhteisöoikeus, erityisesti osuuskunta- ja osakeyhtiöoikeus, sekä oikeustaloustiede. Hän on osallistunut lainvalmisteluun sekä virkamiehenä että asiantuntijana niin Euroopan unionissa kuin Suomessa. Mähösen tutkimustoiminnan painopistealueita ovat osakeyhtiö-, osuuskunta-, kirjanpito- ja tilintarkastusoikeus, yritysoikeuden ja kirjanpidon suhde sekä kestävyysoikeus ja oikeustaloustiede. Mähönen on Tieteellisten seurain valtuuskunnan hallituksen jäsen.

SEPPÖ VILLA

OTT Seppo Villa on toiminut Helsingin yliopiston kauppa-oikeuden professorina vuodesta 2009 lähtien. Lisäksi Villa on yritys juridiikan dosentti LUT-yliopistossa ja kauppa-oikeuden dosentti Lapin yliopistossa ja Turun yliopistossa. Aiemmin hän on toiminut Turun yliopiston siviilioikeuden ma. professorina ja Lappeenrannan teknillisen yliopiston yritys juridiikan professorina sekä Suomen Akatemian erityistutkijana. Ennen yliopisto-tehtäviään hän on toiminut kymmenen vuotta rahoitus alalla kotimaassa ja ulkomailla. Villa on kirjoittanut lukuisia yhteisö- sekä vero-oikeudellisia teoksia ja artikkeleita yksin ja yhdessä muiden kirjoittajien kanssa. Villan tutkimustoiminnan painopistealueita ovat osakeyhtiöoikeus, osuuskuntaoikeus, yhteisöjen pääomarakenne ja rahoitus, yhtiö- ja sopimusoikeuden yhteenliittyminen sekä yhtiö-, kirjanpito-, tilinpäätös- ja vero-oikeuden rajankäynti. Villa toimii myös Keskuskauppakamarin markkinatapalautakunnan puheenjohtajana ja lunastuslautakunnan jäsenenä.

se unipersonnelle à responsabilité limitée ja société par actions simplifiée unipersonnelle), jotka ovat eräänlaisia yksityisen yhtiön ja yksinkertaistetun yksityisen yhtiön esias-teita tilanteessa, jossa yhtiöllä on vain yksi osakkeenomistaja.

Yhdistyneessä kuningaskunnassa, jossa säädettiin maailman ensimmäinen nykyaikainen osakeyhtiölaki vuonna 1855, on perinteisesti noudatettu yhden osakeyhtiön mallia. Vuoden 2006 osakeyhtiölakiuudistuksessa pyrittiin kuitenkin entistä selkeämmin erottamaan julkisten yhtiöiden ja yksityisten yhtiöiden sääntely ja huomioimaan pienten ja keskusuurten yhtiöiden (pk-yhtiöiden) tarpeet. Myös Ruotsissa on perinteisesti ollut vain yksi laki. Vuoden 2005 osakeyhtiölaissa pyrittiin erityisesti huomioimaan pk-yhtiöt.

Norja valitsi liittyessään Euroopan talousalueeseen kahden lain mallin ja on pysynyt siinä. Lait ovat kuitenkin pitkälti identtiset, joten suurta eroa Ruotsiin ja Suomeen ei käytännössä ole. Tanska on puolestaan seilannut yhtenäisen lain ja kahden lain väliä, päätyen toistaiseksi yhteen lakiin. Tanska yritti vuosina 2014–2019 uutta yhtiömuotoa, yksinkertaistettua osakeyhtiötä tai ”yrittäjä-yhtiötä” (*iværksætterselskab*). Kokeilu kuitenkin päätettiin, kun heräsi pelkoja, että yritysmuotoa käytetään petollisiin tarkoituksiin.

Myös Euroopan unionissa on yritetty säätää yksinkertaistettua yhtiö lakia yksityisille yhtiöille, vastaavalla tavalla kun julkisia yhtiöitä varten on säädetty eurooppayhtiöstä (SE) ja eurooppaosuuskunnasta (SCE). Ehdotuksia on tehty sekä eurooppalaisesta yksityisestä osakeyhtiöstä (SPE) että yhdenyhtiöstä (SUP). Yritykset ovat epäonnistuneet. Jäsenvaltioiden kansallisten intressien

Norja on varoittava esimerkki siitä, että vaikka on kaksi lakia, julkisia yhtiöitä koskeva laki dominoi. Se alistaa myös yksityisiä yhtiöitä koskevan lain sääntelytulvalle.

yhteensovittamisessa ei ole päästy yhteisymmärrykseen. Jotkut jäsenvaltiot pitivät ehdotettuja säännöksiä liian liberaaleina verrattuna omiin säännöksiinsä ja eräät jäsenvaltiot ovat asettaneet oman yhtiöoikeutensa kehittämisen eurooppalaisen yhtiöoikeuden edelle. Ammattiliitot olivat tyytymättömiä siihen, miten työntekijöiden oikeudet yhtiöissä oli tarkoitettu järjestää.

IHANNE OLISI UUSI LAKI, REALISMIA OVAT YKSITTÄISREFORMIT

Emme voi sanoa, että keskeisintä yksityisten yhtiöiden sääntelyn erottamisessa julkisista yhtiöistä on se, että molempia koskee erillinen laki, olipa se erillinen yhtiölaki tai laajempi kauppa- tai siviililakikirja. Muoto on riippuvainen oikeusjärjestyksen kokonaisuudesta. Kaikista ratkaisuista on varoittavia esimerkkejä.

Norja on varoittava esimerkki siitä, että vaikka on kaksi lakia, julkisia yhtiöitä koskeva laki dominoi. Se alistaa myös yksityisiä yhtiöitä koskevan lain sääntelytulvalle. Suo-

nessa taas yhtä lakia ovat aina dominoineet suuret yhtiöt. Olemme havainneet kuitenkin saman ilmiön kuin Norjassa myös Suomessa osuuskuntien osalta: kun osuuskuntalait yhdenmukaistettiin vuosina 2001 ja 2013 osakeyhtiölain kanssa, osuuskuntien sääntely monimutkaistui säädöstulvan takia. Toisaalta yhtenäislaissa on periaatteessa mahdollista minimoida yksityisiä yhtiöitä koskeva sääntely.

Ideaalitapauksessa yksityisiä yhtiöitä säänneltäisiin yksinkertaisella, julkisia yhtiöitä koskevasta laista täysin erillisellä lailla, jonka rakenne ja laajuus estäisivät säädöstulvan julkisia yhtiöitä koskevasta laista yksityisen yhtiön puolelle. Tällöin ei ole olennaista merkitystä, onko laki erillinen vai osa osakeyhtiölakia. Vastaava malli voitaisiin ottaa käyttöön osuuskuntien osalta, ja korjata vuosien 2001 ja 2013 lainsäädäntövirheet. Tämä onnistuisi luomalla yksinkertaistettu osuuskuntamalli muille kuin pörs-siosuuskunnille. Emme kuitenkaan kannata uusia osakeyhtiömuotoja yksityisen ja julkisen osakeyhtiön lisäksi. Suomessa yhdenyhtiö yksityisen osakeyhtiön muodossa on vakiintunut.

Ehdotuksessamme olisi itse asiassa kyse palaamisesta yhteisöoikeudellisen sääntelyn alkujuurille, vuoden 1895 lakiin osakeyhtiöistä ja vuoden 1901 osuustoimintalakiin. Ymmärrämme kuitenkin, että oikeusministeriöllä ei ole resursseja tällaiseen kokonaisreformiin.

Ainoa ratkaisu, jota voimme suosittaa, on yksittäisreformit, joilla yksinkertaistetaan kaikkien osakeyhtiöiden sääntelyä niin pitkälle kuin mahdollista ja minimoidaan mahdollisimman kattavasti EU-yhtiöoikeuden vaikutus yksityisiin osakeyhtiöihin. EU-normit saatetaan Suomessa voimaan niin suppeassa muodossa kuin mahdollista. Tällainen reformityö onkin oikeusministeriössä käynnissä sekä osakeyhtiölain että osuuskuntalain osalta.⁴ Seuraamme työtä ja toivomme sille kaikkea hyvää, vaikka pahoin pelkäämme, että tälläkin kertaa hyvistä aikeista huolimatta sääntely monimutkaistuu entisestään. «

Viitteet

¹ Muutoksen taustalla on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2381 (32022L2381) pörssiyhtiöiden hallintoelinten jäsenten sukupuolijakauman tasapainottamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä.

² Havaintojemme mukaan OYL 17 a -luvun säännöksiä on käytetty ainakin yhden kerran. NYAB Oyj toteutti vuonna 2024 kotipaikkansa siirron Ruotsiin ja samalla muutti myös listauksensa First North Swedeniin. Ks. tarkemmin: <https://view.news.eu.nasdaq.com/view?id=bfce27b-b6eaad4e30a1555c30577db64a&lang=fi&src=listed>.

³ Pieniyhtiöt ja yhtiölainsäädäntö -työryhmän mietinnössä 15.6.1998 tunnistettiin pieniyhtiötä koskevat ongelmat, mutta päädyttiin (s. 24) ehdottamaan niin sanotun yhden lain mallia, jossa otetaan aikaisempaa paremmin huomioon pieniyhtiöiden sääntelytarpeet.

⁴ Oikeusministeriö asetti 18.1.2024 toimikaudeksi 18.1.2024–30.6.2025 työryhmän valmistelemaan ehdotusta osakeyhtiöitä ja osuuskuntia koskevan sääntelyn tarkistamiseksi. Nähtäväksi jää, missä määrin osakeyhtiölakia esitetään muutettavaksi.

⁵ Perustuslain (731/1999) 18. §:n 1. momentti.

⁶ Elinkeinotoimintalain (565/2023) 2. §:n

1. momentin mukaan elinkeinotoimintalaissa säädettyin edellytyksin elinkeinotoimintaa saa harjoittaa 1) luonnollinen henkilö, jolla on asuinpaikka Euroopan talousalueella, 2) suomalainen yhteisö tai säätiö sekä 3) ulkomainen yhteisö tai säätiö, joka on perustettu Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön mukaan ja jolla on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa. Elinkeinovapaus on pääsääntö, mutta se ei ole rajoittamaton. Eräiden elinkeinojen harjoittamista on rajoitettu, ja tietyt elinkeinot on säädetty luvanvaraiseksi erityislajeilla.

⁷ Julkisten yhtiöiden lukumäärä kasvoi vuosina 2021–2023 (303 kappaletta 2.1.2023), jonka jälkeen niiden määrä on vähentynyt (294 kappaletta 3.1.2024 ja 289 kappaletta 10.1.2025) kaupparekisterin tilastossa.

⁸ Osakeyhtiölain 1. luvun 1. §:n 1. momentin mukaan osakeyhtiö voi olla yksityinen tai julkinen. Pörssiyhtiöllä tarkoitetaan osakeyhtiötä, jonka osake on kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (1070/2017) tarkoitetulla säännellyllä markkinalla. Yksityisen osakeyhtiön arvopapereita ei saa ottaa kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulle säännellylle markkinalle. Tästä seuraa, että pörssiyhtiö on

aina julkinen yhtiö, mutta julkinen yhtiö ei välttämättä ole pörssiyhtiö.

⁹ Yritysten lukumäärät kaupparekisterissä 10.1.2025, <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/yritystenlkm/lkm.html>.